

تاریخ می‌یابد و بسته به اندازه بحران، ممکن است شمار بی‌کاران بسیار زیاد باشد. به همین دلیل، در بیشتر کشورها دولت‌ها نقشی بنیادین در اداره طرح‌های بیمه بی‌کاری بر عهده دارند. اتکای صرف صندوق‌های بیمه بی‌کاری بر حق بیمه کارفرمایان و کارگران، در شرایط بحران‌های اقتصادی، نمی‌تواند حمایت قابل‌قبولی از بی‌کارشدگان، چه از نظر گستردگی جمعیت تحت پوشش و چه از نظر کفایت مقرری ارائه‌شده به مشمولان، به همراه داشته باشد.

ناکارآمدی اجرائی و سوءاستفاده از مزایای بیمه بی‌کاری

یکی از مشکلات اجرائی طرح بیمه بی‌کاری در ایران، خروج کند مقرری‌بگیران از صندوق است. در قانون بیمه بی‌کاری، مقدار مقرری معادل ۵۵ درصد متوسط مزد یا حقوق روزانه بیمه‌شده در ۹۰ روز قبل از بی‌کاری است که برای افراد متأهل یا متکفل، تا حداکثر چهار فرد تحت تکفل، به‌ازای هر فرد، ۱۰ درصد حداقل مزد به این مقدار افزوده می‌شود. درعین حال مجموع دریافتی مقرری‌بگیر نباید از حداقل دستمزد کمتر و از ۸۰ درصد متوسط مزد یا حقوقش بیشتر باشد. مدت برخورداری از مقرری بیمه بی‌کاری نیز بسته به سابقه شغلی بیمه‌شده و وضعیت تأهل، از شش ماه (برای مجردان با سابقه شش تا ۲۴ ماه) تا ۵۰ ماه (برای متأهلان با سابقه ۲۴ ماه به بالا) متغیر است. درعین حال به فردی که ۵۵ سال دارد یا در حال دریافت مقرری به این سن می‌رسد، تا زمان بازنشستگی مقرری پرداخت می‌شود. میانگین مقرری بی‌کاری پرداختی در سال ۱۳۹۸ تقریباً ۲.۷ میلیون تومان (۱.۸ برابر حداقل مزد در این سال) بوده است و در مجموع، مبالغ پرداختی به‌طور متوسط ۲.۵۷ برابر حداقل دستمزد بوده است. البته، جدا از این میانگین، باید توجه داشت که مطابق برخی آمارهای غیررسمی حدود ۹۰ درصد کارگران کشور حداقل حقوق را دریافت می‌کنند و بسیاری از کارفرماها نیز لیست حق بیمه را براساس حقوق حداقلی تنظیم می‌کنند. همچنین، به نقل از گزارش «بیمه بی‌کاری» (منوری و قیصری، ۱۳۹۸)،

حق بیمه روزی ۱۱۱۰۰۰ برای هر بودسه مبنای استحقاق افراد برای برخورداری قرار گرفت. به‌این‌ترتیب بسیاری از کسانی که تحت وضعیت فوق‌العاده ناشی از کرونا واجد شرایط دریافت مقرری تشخیص داده شدند، در حالت عادی و در چارچوب قانون بیمه بی‌کاری، امکان دریافت مقرری را نداشتند. در ابتدا قرار بود بیمه‌شدگان مشمول شاغل در ۱۰ رسته فعالیت (که بعدها به ۱۴ رسته فعالیت افزایش یافت) که بیشترین آسیب را از کرونا دیده‌اند، بدون بررسی، از مقرری بی‌کاری برخوردار شوند و برای بقیه شاغلان، درخواست در کمیته‌هایی متشکل از مدیران کل وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و تأمین اجتماعی استان بررسی شود؛ اما در نهایت، دیگر گروه‌ها نیز از رسیدگی معاف شدند و برقراری مقرری برای آنها بدون نیاز به بررسی انجام شد. به‌این‌ترتیب در شرایط ناشی از کرونا، مقرری بی‌کاری برای تمام افرادی که مشمول قانون بیمه بی‌کاری بودند، به صورت غیرارادی در ماه‌های اسفند ۱۳۹۸ و فروردین و اردیبهشت ۱۳۹۹ بی‌کار شده بودند و حق بیمه دی ۱۳۹۸ برای آنها پرداخت شده بود، بدون بررسی، برقرار شد. دلیل بی‌کاری همه این افراد لزوماً همه‌گیری کرونا نیست و برخی ممکن است به‌دلیل اتمام قراردادشان بی‌کار شده باشند. بنا به گزارش «صندوق بیمه بی‌کاری در بحران کرونا» که از طرف مؤسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی در حال انتشار است، از ابتدای بحران تاکنون، بیش از ۸۰۰ هزار نفر در سامانه ثبت درخواست بیمه بی‌کاری ثبت‌نام کردند که بیش از ۷۰۰ هزار نفر آنها در پالایش اولیه، مشمول شناخته شده‌اند. در اسفند ۱۳۹۸، در مرحله نخست پرداخت مقرری، ۱۰۳ هزار نفر مزایای خود را دریافت کردند که در ادامه ۲۶ هزار نفر به فهرست اولیه افزوده شدند. به‌طور خلاصه، به نظر می‌رسد پوشش ناکافی که مهم‌ترین چالش بیمه بی‌کاری در ایران است، عمدتاً به‌دلیل اعمال سلیقه در تفسیر قانون و وجود ابهامات قانونی، نبود وحدت رویه اجرائی در بروکرسی تشخیص نوع بی‌کاری، بی‌توجهی به مشاغل ناپایدار و جدی‌نگرفتن سه‌جانبه‌گرایی و گفت‌وگوی اجتماعی با نیروی کار به وجود آمده است.

کجا رفته است؟

جالب این است که گویا بعد از سه ماه و چند روز انتظار، مدیرعامل سازمان تأمین اجتماعی با افزایش مزایای مزدی بازنشستگان موافقت نکرد؛ این در حالی است که پیش‌تر وزیر کار در زمان اعلام افزایش ۲۶ درصدی مستمری بازنشستگان، وعده داده بود که با افزایش مزایای مزدی، دریافتی بازنشستگان کارگری به پایه شاغلان خواهد رسید. وعده افزایش مزایای مزدی بازنشستگان مانند بسیاری وعده‌های بی‌سرانجام دیگر تا امروز محقق نشده است و به نظر می‌رسد بازنده اصلی افزایش نیافتن حداقل مزد به اندازه پایه تورم، بازنشستگان کارگرانی هستند که با دستاویز قرارگرفتن یک خوانش تقلیل‌یافته از ماده ۱۱۱ قانون تأمین اجتماعی، کف مستمری‌شان فقط ۲۶ درصد افزایش یافته است.

*فوق لیسانس مدیریت بازرگانی

جدول دریافتی بازنشستگان طی ۱۰ سال

سال	افزایش نسبت به سال قبل	حداقل دستمزد
۱۳۸۹	۱۳	۳۰۳,۰۰۰
۱۳۹۰	۹	۳۳۰,۳۰۰
۱۳۹۱	۱۸	۳۸۹,۷۰۰
۱۳۹۲	۲۵	۴۸۷,۱۲۵
۱۳۹۳	۲۵	۶۰۸,۹۰۶
۱۳۹۴	۱۷	۷۱۲,۴۲۵
۱۳۹۵	۱۴	۸۱۲,۱۶۴
۱۳۹۶	۱۲ و ۱۴.۵	۹۳۰,۰۰۰
۱۳۹۷	۱۲ و ۱۹.۸	۱,۱۱۴,۱۴۰
۱۳۹۸	۱۳ و ۳۶.۱	۱,۵۱۶,۸۸۲
۱۳۹۹	۱۵ و ۲۶	۱,۹۱۷,۰۰۰

اطلاعیه

سازمان ملی استاندارد ایران

به استناد ماده ۲۵ قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی و بند ۷ سیاست‌های کلی ابلاغی ازسوی مقام معظم رهبری در راستای اصلاح الگوی مصرف و مصوبات کمیته تعیین معیارها و مشخصات فنی مرتبط با مصرف انرژی استاندارد ملی ایران به شماره ۱۳۳۷۱ تحت عنوان آمونیاک-معیار مصرف انرژی در فرآیندهای تولید (اصلاحیه شماره ۱) در اجرای مصوبات یکم و دومین اجلاس شورای عالی استاندارد مورخ ۱۳۸۱/۳/۵ مشمول مقررات استاندارد اجباری قرار گرفته که در یکم و بیستمین کمیته ملی استاندارد انرژی مورد اصلاح قرار گرفته و به تصویب رسیده است. مراتب جهت اطلاع عموم و توجه به الزامات قانونی آگهی می‌گردد.

الزامات قانونی:

الف: شروع اجرای اجباری استاندارد مذکور از تاریخ ۱۳۹۹/۷/۱ پس از انتشار آگهی روزنامه رسمی می‌باشد.

ب: اعطاء گواهی انطباق معیار مصرف انرژی واحد تولیدی منوط به رعایت الزامات استاندارد مربوط می‌باشد.

ج: مطابق ماده ۲۶ قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی واحدهای تولیدی در صورت عدم رعایت معیارها و مشخصات فنی استاندارد مذکور، از سال شروع اصلاح الگوی مصرف براساس شرایط اقلیمی و فنی به صورت درصدی از قیمت فروش حاملهای انرژی جریمه خواهند شد.

کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی ذیربط می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر در مرکز به سازمان ملی استاندارد ایران و دراستانها به ادارات کل استاندارد مراجعه نمایند

دفتر روابط عمومی و ارتباطات بین الملل

م الف ۱۳۹۸

روزنامه شرق مورخ ۱۵ اردیبهشت ۹۹